

DERINIMO PAŽYMA

DĖL 2022–2030 METŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS SPORTO PLĖTROS PROGRAMOS PROJEKTO

Santrumpos:

AM – aukštas meistriškumas

FA – fizinis aktyvumas

SPP – Sporto plėtros programa

NPP – Nacionalinis pažangos planas

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos, siūlymai	Statusas: atsižvelgta / iš dalies atsižvelgta / neatsižvelgta (argumentai)
1.	Neįgaliųjų reikalų departamentas prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (2021-12-28, (1.18)-SD-1417)	<p>1.1. Sporto plėtros programos atsisakyti sąvokų „sveikas“ ir „nesveikas“, vietoj jų vartoti „neįgalusis“ ir „asmuo neturintis negalios“.</p> <p>1.2. Papildyti sporto plėtros programos pagrindimo 1 problemos aprašymą apie paralimpinės ir kurčiųjų žaidynės, pasaulio ir Europos neįgaliųjų čempionatuose dalyvaujantiems asmenims skirtą finansavimą ir iškovotus medalius.</p> <p>1.3. Sporto plėtros programos pagrindime aprašant 1.1.1. priežastį „Nerezultatyvios ir Nekoordinuotos aukšto meistriškumo sporto finansinės priemonės“ siūlome atsižvelgti į tai, kad neįgalieji sudaro 10 proc. populiacijos, o siektinas neįgaliųjų medalių skaičius iki 2030 m. yra toks pat, kaip ir asmenų be negalios – 17 vnt. Atsižvelgiant į tai manome, kad būtina neįgaliesiems sportininkams numatyti didesnę finansavimą, proporcingą iškovotų medalių skaičiui.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies. Pagrindime kalbama apie AM, o siūlyme argumentai siejami su FA veiklomis. Finansai pagal populiacijos procentinę išraišką galėtų būti skirstomi FA veikloms, o ne AM sportinei veiklai, kuria užsiima maža žmonių dalis. Nevertinant šio fakto, asmenų su negalia AM programiniam finansavimui skiriama 12 proc. viso AM programinio finansavimo, nors statistiniai duomenys rodo, kad AM sportininkų su negalia dalis yra ženkliai mažesnė, konkurencija yra tris kartus mažesnė nei negalią neturinčių asmenų. Suvienodinti rodiklius šiuo atveju būtų neteisinga. Atkreiptinas dėmesys, kad</p>

		<p>1.4. Aprašant Sporto plėtros programos 1.2. priežastį „Trūksta sportininkams rengti reikalingų kvalifikuotų sporto specialistų“ būtina paminėti tai, jog trūksta fizinio aktyvumo ir lavinimo specialistų / trenerių, kurie gebėtų dirbti su negalią turinčiais asmenimis ir užtikrinti tinkamą šios tikslinės grupės fizinį aktyvumą, bei numatyti, kad treneriai turėtų pagalbininkus, kurie padėtų dirbti su neįgaliaisiais (pvz. inventoriaus padavinėjimas ir pan.).</p> <p>1.5. Aprašant Sporto plėtros programos 1.3 priežastį būtina akcentuoti sporto bazių ir treniruočių kompleksų prieinamumą neįgaliesiems, todėl siūlome tikslinti 1.3. priežasties pavadinimą ir išdėstyti jį taip: „1.3. Sporto bazių ir treniruočių kompleksų stoka, neatitiktis fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto poreikiams ir jų neprieinamumas neįgaliesiems“.</p>	<p>finansavimas yra didinamas.</p> <p>Atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgta problematikoje be pavadinimo koregavimo, nes jis apima problemą savo turiniu. Problema yra fokusuojama į atitiktį ir prieinamumą (taip pat ir asmenų su negalia). Dabartiniu apibūdinimu problema yra globalesnė savo apimtimi ir prasme. Įvedus asmenų su negalia kontekstą, būtų susiaurinta problemos prasmė. Problemai, kuri minima pastaboje skiriamas 1.3.3 papunktis. Neprieinamumo neįgaliesiems problema aktuali kalbant apie senos statybos rekonstruojamus / remontuojamus objektus. Naujų objektų statyboje teisinis reglamentavimas įpareigoja atliepti negalią turinčių asmenų poreikius.</p>
2.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (2021-12-10, SR-4814)	2.1 Pastabų neturi.	—
3.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (2021-12-10,	3.1 Pastabų neturi.	—

	Nr. SR-4814)		
4.	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (2021-12-13 Nr. 21-33938)	<p>4.1 Atsižvelgiant į tai, kad 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Sporto plėtros programa (toliau – Sporto PP) įgyvendina 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ (toliau – NPP), 4.4 pažangos uždavinį ir vienas iš minėto NPP uždavinio rodiklis yra „4.4.2. Paralimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse, pasaulio ir Europos neįgaliųjų čempionatuose iškovotų medalių skaičius, vienetai (2018 m. – 14; 2025 m. – 15; 2030 m. – 17)“, Ministerija siūlo Sporto PP pagrindime nurodytos 1 problemos aprašymą papildyti apie paralimpinės ir kurčiųjų žaidynės, pasaulio ir Europos neįgaliųjų čempionatuose dalyvaujantiems asmenims skirta finansavimą ir iškovotus medalius.</p> <p>4.2 Sporto PP pagrindime aprašant 1.2 priežastį „Trūksta sportininkams rengti reikalingų kvalifikuotų sporto specialistų ir švietimo“ Ministerija siūlo paminėti ir į tai, jog trūksta fizinio aktyvumo ir lavinimo specialistų / trenerių, kurie gebėtų dirbti su negalia turinčiais asmenimis ir užtikrinti tinkamą šios tikslinės grupės fizinį aktyvumą.</p> <p>4.3 Atsižvelgiant į tai, kad nėra informacijos apie sporto objektų prieinamumą asmenims su negalia (pavyzdžiui, kurie jau egzistuojantys sporto objektai yra prieinami) Ministerija siūlo tikslinti Sporto PP pagrindime 1.3.1 priežasties pavadinimą ir jį išdėstyti taip: „1.3.1. Sporto objektų statybos nėra pagrįstos regioniniu, demografiniu ir sporto šakų poreikių paskaičiavimu, nesiremia sisteminiu esamų objektų skaičiaus ir būklės ir prieinamumu asmenims su negalia vertinimu.“. Taip pat siūloma tikslinti šios priežasties aprašymo antrąjį sakinį ir jį išdėstyti taip:</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgta.</p>

	<p>„Sporto politika yra formuojama siekiant spręsti ir aukšto meistriškumo, ir fizinio aktyvumo sporto uždavinius, siekti bendrų sporto tikslų, todėl būtinas sporto paslaugų spektro tolygumas ir prieinamumas visiems asmenims, įskaitant ir asmenis su negalia ir vyresnius asmenis.“</p> <p>4.4 Ministerija siūlo tikslinti Sporto PP pagrindimo 1.3.3 priežastį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1.3.3. Nepakankama ir ne visiems prieinama vystoma fizinio aktyvumo infrastruktūra, įskaitant ir viešas laisvalaikio erdves (parkus, dviračių takus ir kitas aktyvios veiklos vietas), neišnaudotos jų teikiamos galimybės, ne visa infrastruktūra ~~adaptuota~~ prieinama asmenims su negalia.“</p> <p>4.5 Sporto PP pagrindime aprašant 1.4.1 priežastį nurodoma, kad „Liga arba negalia yra trečioji Lietuvos gyventojų nurodyta priežastis, dėl kurios jie nesportuoja ir nesimankština, tai rodo žmonėms su negalia pritaikytų sportavimo sąlygų bei sporto ir fizinio aktyvumo paslaugų stygių.“ Siūlytina nurodyti šių duomenų šaltinį.</p> <p>4.6 Siūlytina apsvarstyti, ar nevertėtų Sporto PP pagrindime 1.4.2 priežastyje „1.4.2. Nepakankamas dėmesys ir sąlygos mokinių fiziniam aktyvumui švietimo įstaigose“ aprašant fizinę aplinką paminėti, kad ir ne tik jos trūksta, tačiau dažnu atveju ji yra ir neprieinama ir vaikams su negalia. Pažymėtina, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rengtos 2021–2030 m. Plėtros programos valdytojos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pagrindime buvo nurodyta, kad „bendros paskirties mokyklų fizinė ir informacinė aplinka nepritaikyta neįgaliesiems, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. 2020 m. ŠVIS mokyklų pateiktais duomenimis, tik 2,2 proc. bendrojo ugdymo mokyklų (21 mokykla) buvo pilnai pritaikyta</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgta. Visa pastraipa – Eurobarometro tyrimas, minimas sakinytis taip pat.</p> <p>Atsižvelgta.</p>
--	---	--

		<p>žmonėms su judėjimo negalia, tik 0,6 proc. (6 mokyklos) – pilnai pritaikytos žmonėms su judėjimo ir regėjimo negalia.“</p> <p>4.7 Ministerija siūlo tikslinti Sporto PP pagrindimo 1.4.4 priežasties aprašymo antrąjį sakinį išdėstyti taip: „Veikianti šios srities specialistų rengimo sistema nesuderinta su pažangiu Europos fizinio aktyvumo ir sveikatingumo sektoriaus specialistų rengimo modeliu ir ne iki galo atliepia šios srities paslaugas gaunančių tikslinių gyventojų grupių poreikius, ypatingai asmenų su negalia ir vyresnių asmenų, o esama sporto specialistų kvalifikacijos tobulinimo bei finansavimo tvarka neskatina sisteminio masinio vaikų įtraukimo į atitinkamos sporto šakos pradinio lygmens sporto pratybas per nevyriausybines sporto šakų organizacijas.“</p> <p>4.8 Sporto PP pagrindime, aprašant priežastį „1.1.3. Esama aukšto meistriškumo sportininkų pamainos identifikavimo, talentų pritraukimo sistema lemia, kad turime 2,5–3 kartus mažesnę nei kitose šalyse sportininkų skaičių“ siūlytina nurodyti tikslų Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymo pavadinimą, kuriuo patvirtintos Sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijos.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgta.</p>
5.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (2021-12-14)	5.1 Pastabų neturi.	–
6.	Lietuvos užsienio reikalų ministerija (2021-12-10, SR-4814)	6.1 Pastabų neturi.	–
7.	Lietuvos	7.1 Patikslinti priemonėje „Išvystyti	Atsižvelgta.

	Respublikos finansų ministerija (2021-12-10 Nr. SR-4814)	ilgalaike, aiškiais kriterijais paremtą sporto vystymo politiką“ nustatomos būtinosios sąlygos formuluotę taip: „Investicijos infrastruktūrai gali būti skiriamos patikslinus Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 5 str. ir parengus infrastruktūros vystymo valstybės mastu krypčių analizę (vystymo poreikius nustatčius atsižvelgiant į atnaujintus Sporto registro ir kitus duomenis)“.	
--	--	--	--